2025/2458

12.12.2025.

# EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2025/2458

**(2025. gada 26. novembris)**

**par Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 862/2007 un atceļ Regulas (EK) Nr. 763/2008 un (ES) Nr. 1260/2013**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 338. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([1]),

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ([2]),

tā kā:

(1) Eiropas statistikai par iedzīvotājiem un mājokļiem ir būtiska loma politikas veidošanas un lēmumu pieņemšanas procesos, un tādējādi tā ir vajadzīga, lai izstrādātu, īstenotu un izvērtētu Savienības politiku, jo īpaši politiku, kas vērsta uz demogrāfiskajām pārmaiņām un zaļo un digitālo pārkārtošanos, politiku, kas ir saistīta ar energoefektivitātes, ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas veicināšanas satvaru, un to, kas ir saistīta ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra principiem, kā arī to, kas vajadzīga Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) 2030. gada programmas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanai, ciktāl tie ietilpst šīs regulas darbības jomā.

(2) Eiropas sociālā statistika, tostarp statistika par iedzīvotājiem un mājokļiem, pašlaik tiek sagatavota, pamatojoties uz vairākiem tiesību aktiem. Šai regulai būtu jāturpina Eiropas sociālās statistikas netraucēta integrēšana un racionalizēšana, kas sākās ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1700 ([3]).

(3) Statistika par iedzīvotājiem ir svarīgs lielums plašam politikas rādītāju klāstam, un to izmanto kā atsauci visā Eiropas statistikā, jo īpaši, lai nodrošinātu izlases rāmjus personu un mājsaimniecību reprezentatīvu apsekojumu veikšanai saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1700.

(4) Ekonomikas un finanšu padome regulāri pilnvaro Ekonomikas politikas komiteju izvērtēt publisko finanšu ilgtspēju un kvalitāti, pamatojoties uz *Eurostat* sagatavotajām iedzīvotāju skaita prognozēm. Šādas iedzīvotāju skaita prognozes izmanto arī politikas analīzei Eiropas pusgada kontekstā. Komisijas (*Eurostat*) rīcībā vajadzētu būt visai statistikai, kas nepieciešama, lai sagatavotu un publicētu iedzīvotāju skaita prognozes atbilstoši Savienības vajadzībām pēc informācijas.

([1]) OV C 228, 29.6.2023., 148. lpp.

([2]) Eiropas Parlamenta 2024. gada 24. aprīļa nostāja (OV C, C/2025/3787, 17.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3787/oj) un Padomes 2025. gada 29. septembra nostāja pirmajā lasījumā (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta). Eiropas Parlamenta 2025. gada 13. novembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1700 (2019. gada 10. oktobris), ar ko izveido vienotu ietvaru Eiropas statistikai par personām un mājsaimniecībām, kuras pamatā ir no izlasēm savākti dati individuālā līmenī, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 808/2004, (EK) Nr. 452/2008 un (EK) Nr. 1338/2008 un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1177/2003 un Padomes Regulu (EK) Nr. 577/98 (OV L 261 I, 14.10.2019., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1700/oj).

(5) Ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 175. panta otro daļu, Komisijai reizi trijos gados jāziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par panākumiem, kas gūti ekonomiskajā, sociālajā un teritoriālajā kohēzijā. Reģionālie un vietējie dati, tostarp par dažādiem teritoriālajiem veidiem, piemēram, pierobežas reģioniem, pilsētām un to funkcionālajām pilsētu teritorijām, lielpilsētu reģioniem, lauku reģioniem un kalnu un salu reģioniem, ir vajadzīgi, lai sagatavotu minētos ziņojumus un regulāri uzraudzītu demogrāfiskās norises un iespējamās turpmākās demogrāfiskās problēmas Savienības teritorijās.

(6) Ievērojot ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 16. panta 4. punktu Padomes locekļu kvalificēto balsu vairākumu definē, *inter alia*, pamatojoties uz dalībvalstu iedzīvotāju skaitu. Šajā nolūkā dalībvalstīm, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1260/2013 ([4]) 4. panta 1. punktu, pašlaik ir pienākums sniegt Komisijai (*Eurostat*) datus par iedzīvotāju kopskaitu valsts līmenī. Dalībvalstīm būtu jāturpina sniegt šādu informāciju Komisijai (*Eurostat*), ievērojot šo regulu.

(7) Eiropas Statistikas sistēmas komiteja (ESSK) 2017. gadā pieņēma "Budapeštas memorandu par iedzīvotāju pārvietošanās un integrācijas jautājumiem – migrācijas statistiku" ("Budapeštas memorands"), kurā norādīts, ka ir vajadzīga ikgadēja statistika par iedzīvotāju skaitu un konkrētiem sociālajiem, ekonomiskajiem un demogrāfiskajiem raksturlielumiem. Lai ievērotu vienlīdzības un nediskriminācijas principus un pilsoņu tiesības, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantā un LESD 10. un 19. pantā, Savienībai ir vajadzīga uzticama un salīdzināma statistika. Regula (ES) 2019/1700 nodrošina ietvaru datu vākšanai no izlasēm, kas ļauj vākt datus par līdztiesību un nediskriminmāciju, ciktāl tas ir iespējams, pamatojoties uz izlasēm un dažu līdztiesības un diskriminācijas aspektu analīzi, sagatavojot sociālekonomiskos rādītājus un informāciju par diskriminācijas pieredzi. Turklāt Pamattiesību aģentūra (*FRA*) un Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*) veic konkrētus pētījumus un īpašus apsekojumus, kas var vēl vairāk paplašināt līdztiesības statistikas pieejamību Savienības līmenī. Turklāt Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds (*Eurofound*) dara pieejamus datus un informāciju par dzīves un darba apstākļiem, kas savākti, veicot apsekojumus. Būtu jāuzlabo turpmākā sadarbība un koordinācija starp dalībvalstīm, *Eurostat* un *FRA*, *EIGE* un *Eurofound* saskaņā ar attiecīgajiem tiesiskajiem regulējumiem, lai apmierinātu lietotāju pieaugošo pieprasījumu pēc uzticamiem un visaptverošiem datiem par līdztiesību un daudzveidību Savienībā.

(8) Budapeštas memorandā ir pausts arī aicinājums uzlabot statistiku par migrāciju un izstrādāt un ieviest kopējas ar iedzīvotājiem un migrāciju saistītas definīcijas, ņemot vērā vajadzību izveidot statistiski pamatotas, atbilstīgas un piemērojamas koncepcijas un definīcijas, ņemot vērā jaunos migrācijas veidus. Notikumi, kas pieredzēti nesen vai joprojām turpinās, piemēram, Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības un humanitārās krīzes, piemēram, sekas, ko radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, akcentē to, cik liela nozīme ir savlaicīgai un detalizētai migrācijas un starptautiskās aizsardzības statistikai, kas ir ārkārtīgi svarīga, lai gūtu pārskatu par migrācijas plūsmām uz Savienību, tās iekšienē un no tās.

(9) Lai sasniegtu Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā par Eiropas zaļo kursu izklāstītos mērķus, efektīvas politikas izstrādei un izvērtēšanai ir vajadzīga uzlabota statistika par mājokļu energopatēriņu un efektivitāti, detalizēti ģeogrāfiskie dati par iedzīvotāju sadalījumu un padziļināti pētījumi par saikni starp iedzīvotājiem un mājokļiem. Covid-19 pandēmija parādīja nepieciešamību pēc uzticamas, biežas un savlaicīgas statistikas par nāves gadījumiem Savienībā. Savienībai ir vajadzīgs atbilstošs mehānisms šādu datu obligātai vākšanai Eiropas Statistikas sistēmā (ESS), ko veic ar nepieciešamo biežumu, savlaicīgumu un detalizāciju.

(10) Plānots, ka obligāta datu vākšana Eiropas Statistikas sistēmā, pamatojoties uz šo regulu, atvieglos regulāru un savlaicīgu uzraudzību attiecībā uz progresu, kas panākts Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanā, saistītā rīcības plāna pamatmērķu sasniegšanā un ar Padomes Ieteikumu (ES) 2021/1004 ([5]) izveidotās Eiropas Garantijas bērniem mērķu sasniegšanā valsts līmenī, vienlaikus sniedzot arī datus, kas atvieglotu klimata pārmaiņu un attiecīgās politikas distributīvās ietekmes izvērtēšanu kopumā.

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1260/2013 (2013. gada 20. novembris) par Eiropas demogrāfijas statistiku (OV L 330, 10.12.2013., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1260/oj).

([5]) Padomes Ieteikums (ES) 2021/1004 (2021. gada 14. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Garantiju bērniem (OV L 223, 22.6.2021., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/1004/oj).

(11) ANO Ekonomikas un sociālo lietu padome pēc ANO Statistikas komisijas priekšlikuma ik pēc desmit gadiem pieņem rezolūcijas par pasaules iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu un aicina ANO dalībvalstis veikt iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu, ievērojot starptautiskus un reģionālus ieteikumus, un nodrošināt iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanas rezultātu integritāti, uzticamību, precizitāti un vērtību. Šie starptautiskie un reģionālie ieteikumi būtu jāņem vērā Eiropas statistikā par iedzīvotājiem un mājokļiem.

(12) Tāpēc viens no Savienības galvenajiem mērķiem ir racionalizēt ziņošanas pienākumus un samazināt administratīvo slogu. Komisijas 2023. gada 16. marta paziņojumā "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada" pausts mērķis par 25 % racionalizēt un vienkāršot ziņošanas prasības uzņēmumiem un pārvaldes iestādēm, vienlaikus neapdraudot attiecīgos politikas mērķus. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 ([6]) izveidoja Eiropas statistikas izstrādes, sagatavošanas un izplatīšanas tiesisko regulējumu, pamatojoties uz kopīgiem statistikas principiem. Minētajā regulā noteikti kvalitātes kritēriji un norādīts uz nepieciešamību mazināt slogu, ko aptauju respondentiem rada datu sniegšana, un palīdzēt sasniegt vispārīgo mērķi samazināt administratīvo slogu. Jaunajam Eiropas iedzīvotāju un mājokļu statistikas tiesiskajam regulējumam būtu jāīsteno minētajā regulā noteiktie kvalitātes kritēriji un jābalstās uz tiem, kā arī jāsamazina administratīvais slogs, paredzot pieejamo datu avotu, tostarp administratīvo datu, efektīvu un rezultatīvu izmantošanu.

(13) Tā kā administratīvie ieraksti ir izmaksu un administratīvā ziņā visefektīvākie datu avoti, kas ietver vienreizējas iesniegšanas principu, vajadzētu būt iespējamam tos izmantot visām datu kopām, kas iesniegtas Komisijai, ar noteikumu, ka dalībvalstis attiecīgā gadījumā, izmantojot novērtēšanas metodes, apstiprina, ka minēto datu avotu aptvērums un kvalitāte ir pietiekama un ar noteikumu, ka administratīvie ieraksti rūpīgi apraksta avotu aptvērumu un kvalitāti kvalitātes ziņojumos un metadatos, kas pievienoti datu nosūtījumam.

(14) Publicētās statistikas izvērtējums par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu Savienībā, par starptautiskās migrācijas plūsmām, migrantu skaitu un valstiskās piederības iegūšanu un par demogrāfiju liecina, ka pašreizējais tiesiskais regulējums, kas ietver Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 862/2007 ([7]) un (EK) Nr. 763/2008 ([8]) un Regulu (ES) Nr. 1260/2013, ir nodrošinājis būtiskus vispārējus statistikas uzlabojumus salīdzinājumā ar situāciju 2005. gadā, pirms stājās spēkā pašreizējais tiesiskais regulējums. Tomēr šajā regulējumā potenciāli ir saskaņotības un salīdzināmības trūkums, un tas būtu jānovērš.

(15) Klimata pārmaiņas, digitālā pārkārtošanās, demogrāfiskās situācijas attīstība un nesenās migrācijas tendences ir radījušas pieprasījumu pēc savlaicīgākas, biežākas un detalizētākas Eiropas statistikas par iedzīvotājiem, sociālekonomiskajām norisēm, dzīves notikumiem un mājokļiem, tostarp pēc detalizētas informācijas par tematiem vai grupām, kas pēdējā desmitgadē kļuvuši politiski un sociāli nozīmīgi. Turklāt pašreizējais tiesiskais regulējums nav pietiekami elastīgs, lai varētu pielāgoties mainīgajām politikas vajadzībām un izmantot jaunus avotus Savienības un valstu līmenī. Bez tam pašreizējā tiesiskā regulējuma struktūra trīs atsevišķu regulu veidā, kas pieņemtas dažādos laikos, ir novedusi pie statistikas neatbilstībām. Visbeidzot, tā kā Regula (ES) Nr. 1260/2013 zaudēs spēku 2028. gada 31. augustā, saskaņā ar minēto regulu savāktajai demogrāfijas statistikai ir vajadzīgs jauns tiesiskais regulējums. Jaunajam tiesiskajam regulējumam vajadzētu būt saskaņotākam un elastīgākam, tam būtu jāgroza Regulas (EK) Nr. 862/2007 attiecīgie noteikumi un jāatceļ Regulas (EK) Nr. 763/2008 un (ES) Nr. 1260/2013.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienu Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienu Statistikas programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj).

([7]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 862/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par Kopienas statistiku attiecībā uz migrāciju un starptautisko aizsardzību, kā arī lai atceltu Padomes Regulu (EEK) Nr. 311/76 attiecībā uz statistikas vākšanu par ārvalstu darba ņēmējiem (OV L 199, 31.7.2007., 23. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2007/862/oj).

([8]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 763/2008 (2008. gada 9. jūlijs) par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu (OV L 218, 13.8.2008., 14. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/763/oj).

(16) Regulas (EK) Nr. 862/2007 3. pants attiecas uz statistiku par pastāvīgo iedzīvotāju pilsonības valsti un dzimšanas vietu (migrantu skaits), par dzīvesvietas maiņu starp valstīm (starptautiskās migrācijas plūsmas) un par pastāvīgo iedzīvotāju pilsonības iegūšanu. Pārējie statistikas dati, kas ievākti saskaņā ar minēto regulu attiecas uz administratīvajām un tiesas procedūrām saistībā ar imigrācijas tiesību aktiem un starptautisko aizsardzību. Minētās regulas 3. pantā norādītā statistika ir cieši saistīta ar statistiku par pastāvīgajiem iedzīvotājiem un to demogrāfiskajām izmaiņām, kas paredzēta Regulās (EK) Nr. 763/2008 un Regulā (ES) Nr. 1260/2013, un šai statistikai būtu tai jāatbilst. Tādēļ, lai nodrošinātu konsekvenci, minētā statistika būtu jāintegrē vienā juridiskajā pamatā, un Regulas (EK) Nr. 862/2007 3.pants būtu jāsvītro.

(17) Konkrētu iedzīvotāju un mājokļu raksturlielumu straujās izmaiņas, jo īpaši saistībā ar demogrāfiskajām, sociālekonomiskajām un migrācijas parādībām, un ar to saistītā vajadzība pēc ātras mērķorientācijas un politikas pielāgošanas nozīmē, ka ir nepieciešams, lai statistika būtu savlaicīgi pieejama drīz pēc šādas statistikas attiecīgā pārskata perioda. Tāpēc statistikas periodiskums un savlaicīgums būtu ievērojami jāpaaugstina, ja iespējams, izmantojot administratīvos datus un administratīvos ierakstus. Tādēļ dalībvalstīm ir jānodrošina atbilstoši resursi savām valsts statistikas iestādēm.

(18) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1059/2003 ([9]) ir izveidota metodika, kuras pamatā ir koordinātu tīkls, teritoriālo tipoloģiju definēšanai, pamatojoties uz iedzīvotāju sadalījumu pa 1 km$^2$ koordinātu tīkla šūnām. Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/1799 ([10]), kas noteica īslaicīgu tiešu statistikas darbību atlasīto tematu izplatīšanai, kura papildina 2021. gada iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu, nosaka galvenos skaitīšanas rezultātus Eiropas mēroga 1 km$^2$ koordinātu tīklā. Jaunajam tiesiskajam regulējumam būtu jānodrošina ģeoreferencētas iedzīvotāju statistikas, kuras pamatā ir koordinātu tīkli, pastāvīga izplatīšana un tās attiecināšana arī uz mājokļu statistiku.

(19) Plānots, ka šajā regulā minētās teritoriālās vienības un statistikas koordinātu tīkli ir tie paši, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 1059/2003.

(20) Atrašanās vietas ģeokodēšanas nolūkā ir jāizmanto statistikas vienību temats, kas noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/2/EK ([11]) III pielikumā.

(21) Pašreizējais tiesiskais regulējums attiecībā uz Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem būtu jāatjaunina, lai nodrošinātu, ka pašlaik atsevišķie statistikas procesi tiek integrēti kopējā regulējumā, kas ļauj ESS efektīvi reaģēt uz jaunām Savienības informācijas vajadzībām, un veicinātu jauninājumus statistikas jomā. Statistikas produkti ir jāuzlabo, lai tie arī turpmāk būtu atbilstoši, ņemot vērā demogrāfiskās, migrācijas, sociālās un ekonomiskās pārmaiņas un izaicinājumus, tādējādi atbalstot politikas izstrādi un lēmumu pieņemšanu.

(22) Uzlabotā regulārā statistika (ikgadējā un biežāka) par iedzīvotājiem un mājokļiem būtu jāpapildina ar informāciju no koordinētām iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanām Savienībā, ko saskaņā ar ANO principiem un ieteikumiem par iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanām veic ik pēc desmit gadiem. Iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanas sniedz unikālu iespēju oficiālajai statistikai kļūt redzamai darbības un rezultātu ziņā.

(23) Savienības iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanām būtu jākļūst izmaksu ziņā lietderīgākām, pilnībā izmantojot bagātīgo administratīvo datu kopumu, kas pieejams visās dalībvalstīs, vai apvienojot inovatīvu metodiku un avotus, tostarp jaunus avotus, kas rodas no digitālo pakalpojumu sniegšanas. Minētās skaitīšanas būtu jāizmanto arī, lai atjaunotu demogrāfisko pamatscenāriju. Uz šādu jaunu avotu izmantošanu būtu jāattiecina juridiskie, tehniskie un procesuālie aizsardzības pasākumi, kas noteikti Regulā (EK) Nr. 223/2009.

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1059/2003 (2003. gada 26. maijs) par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (*NUTS*) izveidi (OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1059/oj).

([10]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/1799 (2018. gada 21. novembris), ar ko nosaka īslaicīgu tiešu statistikas darbību 2021. gada iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanas atlasīto tematu, kas ģeokodēti 1 km2 koordinātu tīklā, izplatīšanai (OV L 296, 22.11.2018., 19. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/1799/oj).

([11]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (*INSPIRE*) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/2/oj).

(24) Dalībvalstīm un Komisijai (*Eurostat*) vajadzētu būt piekļuvei pēc iespējas plašākam datu avotu klāstam, lai izmaksu ziņā lietderīgā veidā sagatavotu augstas kvalitātes Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem. Šajā sakarā ir ļoti svarīgi, lai valsts statistikas institūti un citas valsts iestādes, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā ("valsts statistikas iestādes"), savlaicīgi saskaņā ar minētās regulas 17.a pantu spēj piekļūt un tām ir atļauts izmantot administratīvos datus, kas ir publisko pārvaldes iestāžu rīcībā valsts, reģionālā un vietējā līmenī. Piemēram, statistikas par ēku energoefektivitāti pamatā var būt administratīvie dati par ēku energosertifikātu izdošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/31/ES ([12]). Valsts statistikas iestādēm vajadzētu būt iespējai savlaicīgi un regulāri piekļūt valsts datubāzēm par ēku energosniegumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1275 ([13]). Valsts statistikas iestādēm jābūt iesaistītām arī lēmumu pieņemšanā par attiecīgo administratīvo datu avotu veidolu un pārveidi, lai nodrošinātu, ka minētos datu avotus var turpmāk izmantot oficiālās statistikas apkopošanai.

(25) Pēdējos gados ir izstrādātas visaptverošas Savienības līmeņa datubāzes un sadarbspējas sistēmas, kas saistītas ar iedzīvotāju dzīvesvietu, dzīves notikumiem, valstisko piederību, migrāciju un pārrobežu pārvietošanos, piemēram, tās, kas izveidotas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES) Nr. 910/2014 ([14]), (ES) 2018/1724 ([15]), (ES) 2019/817 ([16]) un (ES) 2019/818 ([17]). Tās sniedz vērtīgu informāciju, ko var izmantot Eiropas statistikas par iedzīvotājiem un mājokļiem apkopošanai un kvalitātes nodrošināšanai.

(26) Ir būtiski nodrošināt, ka Komisija (*Eurostat*) datus no Savienības līmeņa datubāzēm un sadarbspējas sistēmām var izmantot tikai statistikas vajadzībām, stingri piemērojot datu aizsardzības un datu privātuma noteikumus, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 ([18]). Tas jo īpaši būtu jāpiemēro statistikas datiem, ko glabā centrālajā ziņošanas un statistikas repozitorijā (*CRRS*), kas izveidots ar Regulas (ES) 2019/817 39. panta 1. punktu, Regulas (ES) 2019/818 39. panta 1. punktu un ar regulām, ar ko izveido sistēmas, kuru statistikas dati tiek glabāti *CRRS*. Konkrētāk, ņemot vērā to, ka *CRRS* ir jānodrošina vairākas sistēmas aptveroši statistikas dati un analītiski ziņojumi politikas, darbības un datu kvalitātes nolūkos, Komisijai (*Eurostat*) pēc iespējas būtu jāsadarbojas ar Eiropas Savienības Aģentūru lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*), lai nodrošinātu vajadzīgo Eiropas statistiku.

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/31/oj).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1275 (2024. gada 24. aprīlis) par ēku energosniegumu (OV L, 2024/1275, 8.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

([15]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

([16]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/817 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai robežu un vīzu jomā un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 un (ES) 2018/1861 un Padomes Lēmumus 2004/512/EK un 2008/633/TI (OV L 135, 22.5.2019., 27. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/oj).

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/818 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai policijas un tiesu iestāžu sadarbības, patvēruma un migrācijas jomā un groza Regulas (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 un (ES) 2019/816 (OV L 135, 22.5.2019., 85. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj).

([18]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(27) Privāti turēti dati ir privātu vienību turēts ārkārtīgi liels datu daudzums, kurus minētās vienības ieguvušas savas darbības rezultātā un kurus valsts statistikas iestādes un Komisija (*Eurostat*) varētu izmantot oficiālās statistikas sagatavošanai. Šādi dati var uzlabot Eiropas statistikas par iedzīvotājiem un mājokļiem aptvērumu, savlaicīgumu un reaģēšanas spējas krīzes situācijās un var veicināt statistikas inovāciju. Šādi dati var papildināt esošo demogrāfijas un migrācijas statistiku, nodrošināt statistikas inovāciju un pat palīdzēt sagatavot agrīnus novērtējumus, ar noteikumu, ka tiek nodrošināta datu turētāju tiesību un brīvību aizsardzība. Valsts statistikas iestādēm un Komisijai (*Eurostat*) ir piekļuve šādiem datiem un tās spēj tos izmantot un sadarboties ar privātajiem datu turētājiem, ievērojot Regulu (EK) Nr. 223/2009.

(28) Lai nodrošinātu Eiropas statistikas par iedzīvotājiem un mājokļiem salīdzināmību Savienības līmenī, ir svarīgi saskaņoti izmantot un īstenot kopīgas iedzīvotāju definīcijas. Lai konsekventi, stabili un izmaksu ziņā lietderīgi īstenotu vienotu saskaņotu iedzīvotāju bāzi, vienlaikus nodrošinot savlaicīgus rezultātus, attiecīgā gadījumā vajadzētu būt iespējai piemērot zinātniski pamatotus modelēšanas paņēmienus un statistikas metodes, piemēram, klātbūtnes pazīmes.

(29) Lai nodrošinātu augstāko aptvēruma kvalitāti, dalībvalstīm būtu jāizmanto novērtēšanas metodes, lai iegūtu precīzu aplēsi par iedzīvotāju kopskaitu valsts līmenī. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot novērtēšanas metodes detalizētākiem dalījumiem, tostarp ģeogrāfiskajiem dalījumiem. Dažām novērtēšanas metodēm ir raksturīgs būtisks zināšanu trūkums par tādām atsevišķām pazīmēm kā vecums un dzimums, piemēram, novērtējot statistiku, pamatojoties uz datiem, kas nav pieejami no administratīviem vai citiem avotiem. Ja šādu novērtēšanas metožu rezultātā dalījuma detalizācijas līmenis ir nepietiekams, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai izmantot īpašu korekcijas kategoriju, lai novērtētu iedzīvotāju skaitu visās attiecīgajās datu kopās. Šādu korekcijas kategoriju izmantošana, norādot "nezināmus" datus, nodrošina nepieciešamo elastību situācijās, kad ir izmantoti visi pieejamie datu avoti un nav iespējams iegūt sīkāku informāciju. Ja dalībvalstis izmanto īpašu korekcijas kategoriju, tām būtu jāpaskaidro sava metodika un attiecīgajos kvalitātes ziņojumos jānorāda iemesli korekcijas kategorijas izmantošanai.

(30) Dalībvalstīm dati un metadati būtu jāsniedz elektroniski atbilstīgā tehniskā formātā, kuru nodrošina Komisija (*Eurostat*). Būtu jāizmanto starptautiskie standarti, piemēram, Statistikas datu un metadatu apmaiņas (*SDMX*) iniciatīva, un statistikas vai tehniskie standarti, kas izstrādāti Savienībā, piemēram, metadatu un validācijas standarti vai Eiropas sadarbspējīgas sistēmas principi, ciktāl tas attiecas uz Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem. ESSK ir apstiprinājusi ESS metadatu un kvalitātes ziņojumu, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 223/2009 12. pantā, standartus. Minētajiem standartiem jāveicina kvalitātes nodrošināšanas un ziņošanas saskaņošana saskaņā ar šo regulu, un tādēļ tie būtu jāievieš.

(31) Eiropas statistikai par iedzīvotājiem un mājokļiem būtu jāatbilst kvalitātes kritērijiem attiecībā uz atbilstību, precizitāti, savlaicīgumu un punktualitāti, pieejamību un skaidrību, salīdzināmību un saskaņotību, kas noteikti Regulā (EK) Nr. 223/2009. Minētās statistikas kvalitāte būtu jāuzlabo, ciktāl mainās Savienības vajadzības, un būtu jāizveido mehānismi, lai risinātu iespējamas situācijas, kad netiek garantēta datu kvalitāte. Atbilstošiem Komisijas (*Eurostat*) veiktā kvalitātes novērtējuma rezultātiem vajadzētu būt publiski pieejamiem statistikas lietotājiem, šajā nolūkā nodrošinot vieglu bezmaksas piekļuvi minētajai statistikai Komisijas (*Eurostat*) datubāzēs tās tīmekļa vietnē un publikācijās.

(32) Eiropas statistikai par iedzīvotājiem un mājokļiem būtu jānovērš pastāvīgais datu trūkums par grūti sasniedzamām iedzīvotāju grupām, piemēram, personām, kas uzturas institūcijās, personām ar invaliditāti, bezpajumtniekiem, migrantu izcelsmes personām un bezvalstniekiem. Lai gūtu pēc iespējas labāku priekšstatu par sabiedrību un novērstu sociālo un ekonomisko nevienlīdzību, dalībvalstīm būtu jācenšas nodrošināt, ka ir precīzi aptvertas grūti sasniedzamas iedzīvotāju grupas. Lai risinātu šo jautājumu, būtu jāizmanto izmēģinājuma pētījumi un priekšizpēte, kas uzsākti, ievērojot šo regulu.

(33) Pienācīgai, savlaicīgai un efektīvai politikai ir nepieciešams iegūt uzticamus un salīdzināmus datus, kas sadalīti pēc dzimuma, vecuma un attiecīgā gadījumā valstspiederības, sociālekonomiskā statusa, ģeogrāfiskās teritorijas un citām pazīmēm saskaņā ar statistikas principiem, kas noteikti LESD 338. pantā, un ar ESS Eiropas Statistikas prakses kodeksu un kvalitātes nodrošināšanas sistēmu. Šie dati ir svarīgi, lai labāk izprastu tendences iedzīvotāju un mājokļu jomā, apkarotu intersekcionālo diskrimināciju un īstenotu un izvērtētu Savienības politiku, politiskos mērķus un darbības, piemēram, Eiropas Aprūpes stratēģiju, kas noteikta Komisijas 2022. gada 7. septembra paziņojumā par Eiropas Aprūpes stratēģiju, Eiropas Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju, kas noteikta Komisijas 2021. gada 3. marta paziņojumā par Personu ar invaliditāti tiesību stratēģiju 2021.–2030. gadam, un Eiropas platformu bezpajumtniecības apkarošanai, kas izveidota ar Lisabonas 2021. gada 21. jūnija deklarāciju par Eiropas platformu bezpajumtniecības apkarošanai, kuras visas lielā mērā ir atkarīgas no datiem par mājsaimniecībām un ģimenēm. Būtu jāveicina datu sadalīšana pēc invaliditātes, kā līdzekli izmantojot pastāvošus un jaunus administratīvo datu avotus. Vācot un izmantojot datus, ir pilnībā jāievēro Savienības un valstu standarti attiecībā uz privātumu un citām pamattiesībām, jo īpaši attiecībā uz datiem par nepilngadīgām personām. Sadalījumā pēc dzimuma būtu jāatspoguļo dalībvalstīs pieejamie dati. Dažās dalībvalstīs personas pašlaik var likumīgi reģistrēties kā personas, kurām ir trešais dzimums, bieži vien – neitrāls. Šī direktīva neietekmē attiecīgos valstu noteikumus, kuri pieļauj šādu atzīšanu.

(34) Regulā (EK) Nr. 223/2009 ir paredzēti noteikumi par datu nosūtīšanu no dalībvalstīm Komisijai (*Eurostat*) un par to izmantošanu, tostarp par konfidenciālu datu nosūtīšanu un aizsardzību. Ar pasākumiem, ko veic saskaņā ar šo regulu, būtu jānodrošina, ka konfidenciālie dati tiek sniegti un izmantoti tikai statistikas nolūkos, ievērojot minētās regulas 21. un 22. pantu.

(35) Komisijai (*Eurostat*) ir jāievēro statistikas konfidencialitāte attiecībā uz datiem, ko dalībvalstis sniegušas, ievēroot Regulu (EK) Nr. 223/2009. Attiecībā uz iedzīvotāju statistiku, ko vāc saskaņā ar šo regulu, būtu jāizstrādā saskaņota pieeja, lai nodrošinātu Eiropas līmeņa kopsavilkuma statistikas augstu kvalitāti un izvairītos no konfidenciālu datu izpaušanas statistikas produktos, pēc iespējas izvairoties no datu aizklāšanas.

(36) Valstu līmenī pieejamie datu avoti ne vienmēr spēj precīzi atspoguļot parādības, kas saistītas ar personu brīvu pārvietošanos Savienībā, personu piekļuvi pārrobežu pakalpojumiem saistībā ar dzīves notikumiem un personu tiesību pirkt un īpašumā iegūt mājokļa īpašumu, ko izmanto kā primāro, brīvdienu un sekundāro mājokli, visā Savienībā īstenošanu. Pastāv arī asimetrija divpusējās migrācijas plūsmās un grūtības noteikt iedzīvotāju grupas, piemēram, migrantu, bezpajumtnieku vai bezvalstnieku vidū. Tāpēc datu kopīgošana, kas vajadzīga, lai apkopotu statistiku par iedzīvotājiem un migrāciju un nodrošinātu tās kvalitāti, būtu jāpastiprina un jāuzskata par vēl vienu datu avotu. Šādai pastiprinātai datu kopīgošanai vajadzētu aptvert plašu attiecīgo datu klāstu, tostarp datus, kas nepārprotami neļauj tieši vai netieši identificēt statistikas vienības. Būtu jāspēj aptvert datus, uz kuriem, iespējams, attiecas statistikas konfidencialitātes prasības. Dalībvalstīm savās un citu dalībvalstu interesēs būtu jāpiedalās datu kopīgošanas darbībās, tostarp izmēģinājuma projektos, kuros novērtē inovatīvus drošus risinājumus. Komisijai (*Eurostat*) būtu arī jāizveido droša infrastruktūra, lai atvieglotu šādu datu kopīgošanu, vienlaikus nodrošinot visus vajadzīgos datu aizsardzības pasākumus.

(37) Konfidenciālu datu kopīgošana būtu jāveic, tikai pamatojoties uz pieprasījumu, kas pamato nepieciešamību kopīgot minētos datus saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 V nodaļu.

(38) Ilgākā termiņā, īstenojot sadarbības centienus ESS, lai mazinātu bažas saistībā ar pārrobežu statistikas kvalitāti, piemēram, tādu Savienības pastāvīgo iedzīvotāju dubultu uzskaiti, kuri izmanto pārvietošanās brīvību, būtu jāizmanto priekšrocības, ko nodrošina vienotie digitālie identifikatori, kas Savienības līmenī noteikti ar Regulu (ES) Nr. 910/2014.

(39) Šī regula neskar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 ([19]), Regulu (ES) 2018/1725 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/58/EK ([20]). Minētie tiesību akti to attiecīgajā piemērošanas jomā piemēro personas datu apstrādei saskaņā ar šo regulu, ņemot vērā arī to, ka sabiedrības interesēs statistikas nolūkos apstrādāti personas dati ir konfidenciāli un tiem piemērojams statistikas konfidencialitātes princips. Tādēļ šādi dati jāizmanto tikai statistikas nolūkos un tos nekad nevar izmantot pasākumiem vai lēmumiem attiecībā uz kādu konkrētu fizisku personu. Veicot personas datu apstrādi, kopīgošanu un arhivēšanu statistikas nolūkos, būtu vēlams izmantot anonimizētus vai pseidonimizētus datus, lai nodrošinātu garantijas, kas pieņemtas, ievērojot Regulas (ES) 2016/679 89. pantu un Regulas (ES) 2018/1725 13. pantu. Apstrādājot personas datus, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679 vai (ES) 2018/1725, būtu pilnībā jāpiemēro likumīguma, taisnīguma, pārredzamības un precizitātes, mērķa ierobežojuma, datu minimizēšanas, glabāšanas ierobežojuma un integritātes un konfidencialitātes principi. Tāpat būtu jāpiemēro statistikas principi, kas izklāstīti Regulas (EK) Nr. 223/2009 2. pantā un sīkāk izstrādāti Eiropas Statistikas prakses kodeksā.

(40) Eiropas statistikai par iedzīvotājiem un mājokļiem būtu jāmainās, lai ņemtu vērā jaunās datu vajadzības, kas izriet no mainīgajām politikas prioritātēm, kā arī demogrāfiskās, migrācijas, sociālās vai ekonomiskās situācijas izmaiņas Savienībā. Komisijai (*Eurostat*) būtu jāveic izmēģinājuma pētījumi un priekšizpēte, lai vajadzības gadījumā novērtētu attiecīgo pielāgojumu iespējamību, un būtu jāņem vērā tādi aspekti kā izmaksas un administratīvais slogs dalībvalstīm un piemērotu datu avotu pieejamība. Sagatavojot minētos pētījumus, Komisijai būtu jānodrošina to reprezentativitāte Savienības līmenī, vienlaikus atspoguļojot atšķirības starp dalībvalstīm. Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jāizvērtē pētījumu rezultāti.

(41) Lai ņemtu vērā demogrāfiskās, ekonomiskās un sociālās tendences, tehnoloģiju attīstību un vajadzību savlaicīgi izstrādāt mērķorientētu politiku, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, lai grozītu to detalizēto tematu sarakstu, uz kuriem attiecas Eiropas statistika par iedzīvotājiem un mājokļiem, un precizētu informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz papildu statistikas datu vākšanas nolūkā. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ([21]). Konkrētāk, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

(42) Tas, ka Eiropas statistikai ir liela nozīme kā uz faktiem balstītas lēmumu pieņemšanas būtiskai daļai, ir atspoguļots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/690 ([22]) izveidotajā plānošanas un finanšu satvarā Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai (vienotā tirgus programma). Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai pieteikties finansiālam atbalstam no vienotā tirgus programmas, kā arī no tehniskā atbalsta instrumenta, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/240 ([23]), saskaņā ar minēto instrumentu mērķiem un ar tiem saistītajiem noteikumiem, lai pielāgotu savas valsts statistikas sistēmas, uzlabotu statistikas metodiku un datu kvalitāti un plānošanu, un īstenotu jebkādu papildu datu vākšanu saskaņā ar šo regulu.

([19]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([20]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([21]) OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([22]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/690 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido iekšējā tirgus, uzņēmumu, tostarp mazo un vidējo uzņēmumu, konkurētspējas, augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības jomas un Eiropas statistikas programmu (vienotā tirgus programma) un atceļ Regulas (ES) Nr. 99/2013, (ES) Nr. 1287/2013, (ES) Nr. 254/2014, un (ES) Nr. 652/2014 (OV L 153, 3.5.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/690/oj).

([23]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/240/oj).

(43) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES, Euratom) 2024/2509 ([24]) un (ES, Euratom) Nr. 883/2013 ([25]) un Padomes Regulām (EK, Euratom) Nr. 2988/95 ([26]), (Euratom, EK) Nr. 2185/96 ([27]) un (ES) 2017/1939 ([28]) Savienības finanšu intereses ir jāaizsargā ar samērīgiem pasākumiem, tostarp pasākumiem attiecībā uz pārkāpumu, tostarp krāpšanas, novēršanu, atklāšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudētu, kļūdaini izmaksātu vai nepareizi izmantotu līdzekļu atgūšanu un, attiecīgā gadījumā, administratīvu sodu uzlikšanu. Turklāt Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, ieskaitot pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*"EPPO"*) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371 ([29]). Saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – *EPPO* nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.

(44) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai attiecībā uz datu un metadatu prasību, tehnisko formātu un procedūru datu un metadatu sniegšanai, kvalitātes ziņojumu satura un struktūras specifikāciju, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ([30]).

(45) Ja šīs regulas vai saskaņā ar to pieņemtu deleģēto un īstenošanas aktu īstenošanai būtu nepieciešama būtisku pielāgojumu veikšana dalībvalsts valsts statistikas sistēmai, Komisijai vajadzētu būt iespējai pienācīgi pamatotos gadījumos un uz ierobežotu laiku piešķirt attiecīgajām dalībvalstīm atkāpes.

(46) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, sistemātiski sagatavot Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet konsekvences un salīdzināmības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu, lai sasniegtu minēto mērķi. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

(47) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2023. gada 16. martā sniedza atzinumu ([31]).

(48) Ir notikusi apspriešanās ar ESSK,

([24]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([25]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([26]) Padomes Regula (EK, Euratom) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([27]) Padomes Regula (Euratom, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([28]) Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([29]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

([30]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([31]) OV C 123, 5.4.2023., 9. lpp.

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

*1. pants*

**Priekšmets**

Ar šo regulu izveido vienotu tiesisko regulējumu Eiropas statistikas izstrādei, sagatavošanai un izplatīšanai par iedzīvotājiem un mājokļiem.

*2. pants*

**Definīcijas**

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "valstiskā piederība" ir personas un valsts īpaša juridiska saikne, ko iegūst, piedzimstot vai naturalizējoties (iesniedzot deklarāciju, izdarot izvēli, apprecoties, notiekot adopcijai vai citā veidā) saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

2) "pastāvīgā dzīvesvieta" ir vieta, kurā persona parasti pavada dienas atpūtas daļu, neņemot vērā īslaicīgu prombūtni izklaides, brīvdienu pavadīšanas, draugu un radinieku apciemošanas, darīšanu, ārstniecības vai svētceļojumu nolūkā, ar noteikumu, ka minētā persona:

   a) lielāko daļu laika 12 mēnešos pirms pārskata datuma (ieskaitot) ir dzīvojusi minētajā vietā; vai

   b) 12 mēnešos pirms pārskata datuma (ieskaitot) ir ieradusies minētajā vietā un ja tai ir nodoms vai tiek sagaidīts, ka minētā persona vismaz 12 mēnešus no ierašanās dienas tur uzturēsies lielāko daļu laika;

3) "klātbūtnes pazīmes" ir informācija, kas norāda uz personas faktisko klātbūtni un pastāvīgo dzīvesvietu attiecīgajā teritorijā un kuru var iegūt no jebkura piemērota avota vai to kombinācijas, tostarp digitālajām pēdām, kas attiecas uz attiecīgo personu;

4) "starptautiskā migrācija" ir notikums, kurā persona, kas iepriekš pastāvīgi dzīvojusi citā dalībvalstī vai trešā valstī, iedibina savu pastāvīgo dzīvesvietu dalībvalsts vai trešās valsts teritorijā;

5) "imigrants" ir persona, kas pārskata periodā ir piedalījusies starptautiskajā migrācijā, lai ziņotājas dalībvalsts teritorijā iedibinātu minētās personas jauno pastāvīgo dzīvesvietu;

6) "emigrants" ir persona, kas iepriekš pastāvīgi dzīvojusi ziņotājas dalībvalsts teritorijā un kas pārskata periodā ir piedalījusies starptautiskajā migrācijā, lai ārpus ziņotājas dalībvalsts teritorijas iedibinātu minētās personas jauno pastāvīgo dzīvesvietu;

7) "iekšējā migrācija" ir notikums, kurā persona ziņotājas dalībvalsts teritorijā maina savu pastāvīgo dzīvesvietu;

8) "grūti sasniedzamas iedzīvotāju grupas" ir personu grupas, kuru pilnīgai un reprezentatīvai identificēšanai vai iekļaušanai statistikas datu vākšanā pastāv reāls vai par tādu uzskatīts šķērslis – vai nu tāpēc, ka šādas grupas nav aptvertas, vai arī tāpēc, ka trūkst konkrētu pazīmju to identificēšanai;

9) "dzīvojamās telpas" ir pagaidu vai pastāvīga struktūra, pajumte vai izmitināšanas vieta, kurā dzīvo viena vai vairākas personas, neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav bijusi konstruēta vai paredzēta cilvēku izmitināšanai;

10) "nodalītas telpas" ir telpas, ko atdala sienas un kas ir pārsegtas ar jumtu vai griestiem tā, lai viena vai vairākas personas tur varētu dzīvot neatkarīgi no citām personām;

11) "neatkarīgas telpas" ir telpas ar tiešu piekļuvi no ielas, kāpņutelpas, ejas, gaiteņa vai zemes;

12) "tradicionāls mājoklis" ir strukturāli nodalītas telpas un neatkarīgas telpas noteiktā atrašanās vietā, kuras paredzētas pastāvīgai cilvēku izmitināšanai un pārskata datumā tiek izmantotas kā pastāvīgā dzīvesvieta, nav apdzīvotas, vai tiek izmantotas kā sekundārs vai sezonāls mājoklis;

13) “izmitināšanai paredzēta ēka” ir pastāvīga struktūra, ko veido viens vai vairāki tradicionālie mājokļi vai kas ir paredzēta institucionāliem vai kolektīviem mājokļiem;

14) “mājsaimniecība” ir divu vai vairāku tādu personu grupa, kurām ir kopīgas dzīvojamās telpas, vai viena persona, kas neietilpst nevienā citā mājsaimniecībā;

15) “institūcija” ir kolektīvas dzīvojamās telpas, kas paredzētas tam, lai tajās ilglaicīgi izmitinātu personu grupu un sniegtu šīm personām ikdienas dzīvei nepieciešamos pakalpojumus;

16) “ģimene” ir divu vai vairāku tādu personu grupa, kuras lielāko daļu laika dzīvo vienā mājsaimniecībā un kuras ir radniecīgas, būdami vecāki vai būdami laulībā, reģistrētās partnerattiecībās vai civillaulībā;

17) “administratīvie ieraksti” ir dati, kurus ir radījis ar statistiku nesaistīts avots, parasti – reģistrs, kas ir publisko tiesību subjekta rīcībā, un kuru galvenais mērķis nav statistikas sniegšana;

18) “joma” ir viena vai vairākas datu kopas, kas attiecas uz konkrētiem tematiem;

19) “temats” ir vācamās informācijas saturs par statistikas vienībām, katram tematam ietverot vienu vai vairākus detalizētus tematus;

20) “detalizēts temats” ir par statistikas vienībām ievācamās informācijas detalizēts saturs, kas attiecas uz kādu tematu; katrs detalizētais temats aptver vienu vai vairākus mainīgos lielumus;

21) “datu kopa” ir viens vai vairāki mainīgie lielumi, kuri sakārtoti strukturētā veidā;

22) “iedzīvotāju un mājokļu skaitīšana” ir detalizētas datu kopas un metadati, kas reizi desmit gados jāiesniedz saskaņā ar šo regulu;

23) “statistikas vienība” ir viens vienību kopuma elements, proti, personas, priekšmeti vai notikumi, par kuriem vāc datus un apkopo statistiku;

24) “mainīgais lielums” ir statistikas vienības raksturlielums, kas var uzrādīt vairāk nekā vienu vērtību kopu;

25) “dalījums” ir iepriekš noteikta, izolēta, izsmeļoša un savstarpēji izslēdzoša vērtību kopa, ko var piešķirt mainīgajiem lielumiem, kuri raksturo statistikas vienības;

26) “valsts līmenis” ir līmenis, kas attiecas uz dalībvalsts teritoriju;

27) “reģionālais līmenis” vai “*NUTS* 3” ir *NUTS* 3 līmenis, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 1059/2003;

28) “vietējais līmenis” vai “*LAU*” ir vietējās administratīvās vienības līmenis, kā noteikts Regulā (EK) Nr. 1059/2003;

29) “koordinātu tīkla līmenis” ir statistikas koordinātu tīkls, ko uztur un publicē saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1059/2003 4. a pantu;

30) “rāmis” ir jebkurš saraksts, materiāls vai ierīce, ar ko nosaka un identificē mērķpopulācijas elementus un kas atkarībā no tā izmantošanas nodrošina piekļuvi elementiem vai nodrošina to papildu raksturlielumus;

31) “pārskata datums” ir brīdis laikā, uz kuru attiecas statistika;

32) “pārskata periods” ir laika intervāls, uz kuru attiecas statistika par notikumiem;

33) “pārskata laiks” ir vai nu pārskata datums, vai pārskata periods atkarībā no tā, vai statistika attiecas uz notikumiem vai citām statistikas vienībām;

34) “metadati” ir informācija, kas ir vajadzīga, lai izmantotu un interpretētu statistiku, un kas strukturēti apraksta datu kopas;

35) “iepriekš pārbaudītas datu kopas” ir datu kopas, ko dalībvalstis ir pārbaudījušas, pamatojoties uz saskaņotiem kopīgiem validācijas noteikumiem.

*3. pants*

**Iedzīvotāju bāze**

1. Šajā regulā iedzīvotāju bāzi veido visas personas, kuru pastāvīgā dzīvesvieta Savienībā pārskata datumā ir konkrētā dalībvalsts teritoriālajā vienībā valsts līmenī, reģionālajā līmenī, vietējā līmenī vai koordinātu tīkla līmenī.

2. Iedzīvotāju bāze ietver visus pastāvīgos iedzīvotājus neatkarīgi no viņu valstiskās piederības un neatkarīgi no tā, vai viņi ir vai bija bezvalstnieki.

3. Iedzīvotāju bāze neietver personas, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir ārpus attiecīgās dalībvalsts teritorijas neatkarīgi no dzimšanas vietas vai valstiskās piederības un neatkarīgi no ģimenes, sociālajām, ekonomiskajām vai mantiskajām saiknēm, kas personai ir ar minēto dalībvalsti.

4. Ja personai nav pastāvīgās dzīvesvietas, par tās pastāvīgo dzīvesvietu uzskata tās atrašanās vietu pārskata datumā.

5. Dalībvalstis piemēro šajā regulā paredzēto pastāvīgās dzīvesvietas definīciju visām datu kopām, ko iesniedz Komisijai (*Eurostat*) saskaņā ar šo regulu, un valsts līmenī, reģionālajā līmenī, vietējā līmenī un koordinātu tīkla līmenī, kā noteikts pielikumā.

6. Piemērojot pastāvīgās dzīvesvietas definīciju, dalībvalstis izmanto:

a) vienu vai vairākus no 8. panta 1. punktā uzskaitītajiem datu avotiem;

b) novērtēšanas metodes, ievērojot 11. panta 2. punktu, lai nodrošinātu precīzu iedzīvotāju bāzes īstenošanu saskaņā ar šā panta 1. līdz 4. punktā, piemēram, klātbūtnes pazīmes kā arī citas zinātniski pamatotas, labi dokumentētas un publiski pieejamas statistiskās novērtēšanas metodes, ņemot vērā starptautiskus ieteikumus un paraugpraksi, lai koriģētu faktisko klātbūtni domājamā pastāvīgajā dzīvesvietā lielāko daļu laika 12 mēnešos, kas beidzas ar pārskata datumu, un lai aplēstu to personu skaitu, kuras tur plāno uzturēties lielāko daļu laika 12 mēnešos no ierašanās dienas vai sagaidāms, ka tās to darīs.

7. Lai Padomē piemērotu noteikumus par kvalificēta vairākuma balsošanu, Komisija līdz tā kalendārā gada 30. septembrim, kas ir pēc pārskata gada, iesniedz Padomei Komisijas (*Eurostat*) publicētos datus par dalībvalstu iedzīvotāju kopskaitu katra pārskata gada beigās. Komisija minētos datus sniedz, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis nosūtījušas pielikumā norādītajā datu kopā, un pārskatītām datu kopām, ko dalībvalstis nosūtījušas, ievērojot 7. panta 3. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, un saskaņā ar 7. panta 3. punkta otro un trešo daļu, ja dalībvalstis ir nosūtījušas šādas datu kopas līdz tā kalendārā gada 1. septembrim, kas seko pārskata gadam.

*4. pants*

**Statistikas vienības**

Statistiku saskaņā ar šo regulu apkopo par šādām statistikas vienībām:

a) personām;

b) dzīves notikumiem;

c) ģimenēm;

d) mājsaimniecībām;

e) izmitināšanai paredzētām ēkām;

f) dzīvojamajām telpām, tostarp institūcijām;

g) tradicionālajiem mājokļiem.

*5. pants*

**Statistikas prasības**

1. Eiropas statistika par iedzīvotājiem un mājokļiem aptver šādas jomas:

a) demogrāfiju;

b) mājokļus;

c) ģimenes un mājsaimniecības.

2. Statistiku 1. punktā uzskaitītajās jomās organizē datu kopās saskaņā ar pielikumā izklāstīto tematu un detalizēto tematu sarakstu un to attiecīgo periodiskumu, pārskata laikus, datu nosūtīšanas termiņus un teritoriālos līmeņus. Ja statistikas vienība ir persona, datu kopas dala vismaz pēc dzimuma un vecuma, izņemot pielikuma 1. zemsvītras piezīmē paredzēto.

Attiecībā uz detalizēto tematu "ar enerģiju saistīti ēkas raksturlielumi" nosūtāmie dati par ēku energosniegumu ir aprobežoti ar datiem, kas pieejami attiecīgās dalībvalsts nacionālajā ēku energosnieguma datubāzē, kura izveidota, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/1275 22. pantu.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai grozītu pielikumā iekļauto detalizēto tematu sarakstu. Ja ar deleģēto aktu ievieš jaunu detalizētu tematu, deleģētajā aktā var iekļaut arī attiecīgo periodiskumu, pārskata laiku, nosūtīšanas termiņu un teritoriālo līmeni. Šādus deleģētos aktus pieņem vismaz 18 mēnešus pirms attiecīgā pārskata laika sākuma.

4. Ja Komisija īsteno savas pilnvaras pieņemt deleģētos aktus, ievērojot šā panta 3. punktu, tā nodrošina, ka:

a) deleģētie akti ir pienācīgi pamatoti un nerada būtisku papildu slogu vai izmaksas dalībvalstīm vai respondentiem;

b) pirms jebkāda deleģētā akta pieņemšanas veic priekšizpēti vai izmēģinājuma pētījumus, kā minēts 13. pantā, un ņem vērā to rezultātus.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, lai precizētu Komisijai (*Eurostat*) nosūtāmās datu kopas un metadatus. Minētajos īstenošanas aktos nosaka:

a) mainīgo lielumu sarakstu, to tehniskās specifikācijas un dalījumus, ar noteikumu, ka teritoriālie dalījumi nav detalizētāki par pielikumā noteiktajiem teritoriālajiem līmeņiem;

b) statistikas vienību un metadatu detalizētas specifikācijas;

c) izmantojamās statistiskās klasifikācijas;

d) datu kopu un metadatu nosūtīšanas tehniskie formāti un sīkākas specifikācijas, ja tās ir vajadzīgas un pamatotas;

e) tehniskās specifikācijas īpašām korekcijas kategorijām, kas minētas 11. panta 2. punktā.

6. Pirms Komisija pieņem īstenošanas aktu, ievērojot šā panta 5. punktu, tā izvērtē statistiku par personām un mājsaimniecībām, kas jau savākta, ievērojot Regulu (ES) 2019/1700. Pieņemot minētos īstenošanas aktus, Komisija norāda iemeslus, kas pamato to visu mainīgo lielumu un dalījumu iekļaušanu, kuri jau ir savākti, ievērojot minēto regulu. Minētie īstenošanas akti neprasa datus, kurus pēc to būtības var vākt tikai tieši no fiziskām personām.

7. Īstenošanas aktus, kas pieņemti, ievērojot šā panta 5. punktu, pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Tos pieņem vismaz 18 mēnešus pirms attiecīgā pārskata laika sākuma, izņemot attiecībā uz:

a) 6. panta 5. punktā noteikto pirmo pārskata laiku, attiecībā uz kuru īstenošanas akti jāpieņem vismaz 12 mēnešus pirms attiecīgā pārskata laika sākuma; un

b) iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu, attiecībā uz kuru īstenošanas aktus pieņem vismaz 24 mēnešus pirms tā gada sākuma, kurā iekrīt pārskata datums.

Komisija nodrošina, ka minētie īstenošanas akti nerada būtisku papildu slogu vai izmaksas dalībvalstīm vai respondentiem.

8. Pirms jebkādu grozījumu veikšanas dalījumos, kas minēti šā panta 5. punkta a) apakšpunktā, veic priekšizpēti vai izmēģinājuma pētījumus, kā minēts 13. pantā, un pienācīgi izvērtē un ņem vērā to rezultātus.

9. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot informāciju, kas dalībvalstīm jāsniedz par ne vairāk kā trim pārskata gadiem, ar noteikumu, ka šīs regulas darbības jomā esošo papildu datu savākšana tiek uzskatīta par nepieciešamu papildu statistikas datu vajadzībām, ko nevar nodrošināt citā veidā. Konkrētāk, šajā punktā minētie deleģētie akti nerada pienākumu veikt jaunu statistikas apsekojumu.

Minētie deleģētie akti nosaka:

a) detalizētos tematus, kas jāaptver saskaņā ar šo punktu, attiecībā uz pielikumā norādītajām jomām un tematiem, un šādu papildu statistikas datu vajadzību iemeslus;

b) attiecībā uz a) apakšpunktā minētajiem detalizētajiem tematiem – periodiskumu, pārskata laikus, nosūtīšanas termiņus un teritoriālos līmeņus.

Minētie deleģētie akti neattiecas uz pārskata laikiem pirms 2030. gada un paredz vismaz divu gadu laikposmu starp katras papildu datu vākšanas pārskata laikiem. Minētie deleģētie akti neievieš statistikas prasības, saskaņā ar kurām pārskata laiki ietilpst 6. panta 2. punktā minētajos pārskata gados.

Pirms deleģētā akta pieņemšanas, ievērojot šā punkta pirmo daļu, veic priekšizpēti vai izmēģinājuma pētījumus, kā minēts 13. pantā, un pienācīgi novērtē un ņem vērā to rezultātus.

10. Komisija pieņem īstenošanas aktus, lai precizētu 9. punktā minēto papildinformāciju un attiecīgos metadatus. Minētajos īstenošanas aktos nosaka:

a) mainīgo lielumu sarakstu, to tehniskās specifikācijas un dalījumus, ar noteikumu, ka teritoriālie dalījumi nav detalizētāki par teritoriālajiem līmeņiem, kas noteikti šā panta 9. punkta otrās daļas b) apakšpunktā minētajā attiecīgajā deleģētajā aktā;

b) statistikas vienību un metadatu detalizētas specifikācijas;

c) izmantojamās statistiskās klasifikācijas;

d) datu kopu un metadatu nosūtīšanas tehniskos formātus un sīkākas specifikācijas, ja tās ir vajadzīgas un pamatotas.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru ne vēlāk kā 18 mēnešus pirms attiecīgā pārskata laika sākuma.

Pirms jebkāda īstenošanas akta pieņemšanas veic priekšizpēti vai izmēģinājuma pētījumus, kā minēts 13. pantā, un pienācīgi novērtē un ņem vērā to rezultātus.

11. Šā panta 4. punkta b) apakšpunktā, 8. punktā, 9. punkta ceturtajā daļā un 10. punkta trešajā daļā minētos pētījumus finansē saskaņā ar 14. pantu.

*6. pants*

**Periodiskums un pārskata laiki**

1. Dalībvalstis sagatavo Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem reizi ceturksnī, reizi gadā un reizi vairākos gados, kā arī reizi desmit gados veicot iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanu.

2. Gadi, kas beidzas ar "1", ir pārskata gadi reizi desmit gados veicamajai iedzīvotāju un mājokļu skaitīšanai.

3. Gadi, kas beidzas ar "1", "5" un "8", ir pārskata gadi reizi vairākos gados vācamajai statistikai.

4. Periodiskums un pārskata laiks katram detalizētajam tematam ir noteikts pielikumā.

5. Pirmais pārskata datums, par kuru jāsniedz ikgadējā statistika par tematu "iedzīvotāju skaits", ir 2027. gada 31. decembris. Pirmais pārskata datums, par kuru jāsniedz desmitgadu statistika, ir 2031. gada 31. decembris. Pirmo reizi datus par ēku energosniegumu dalībvalsts nosūta ne vēlāk kā 24 mēnešus no dienas, kad minētajā dalībvalstī ir pieejama nacionālā ēku energosnieguma datubāze saskaņā ar Direktīvas (ES) 2024/1275 22. pantu. Pirmais pārskata laiks, par kuru jāsniedz cita statistika saskaņā ar šo regulu, ir 2028. gadā.

*7. pants*

**Komisijai nosūtāmās datu kopas un metadati**

1. Dalībvalstis nosūta Komisijai (*Eurostat*) iepriekš pārbaudītas datu kopas un metadatus saskaņā ar pielikumu, izmantojot tehnisko formātu, kas jāprecizē Komisijai (*Eurostat*). Lai Komisijai (*Eurostat*) nosūtītu datu kopas un metadatus, izmanto vienotā kontaktpunkta pakalpojumus.

2. Ja dalībvalstis šajā regulā prasītās datu kopas publicē valsts līmenī pirms nosūtīšanas termiņiem, kas noteikti pielikumā vai deleģētajos aktos, kas pieņemti, ievērojot 5. panta 9. punktu, dalībvalstis iesniedz minētās datu kopas Komisijai (*Eurostat*) bez nepamatotas kavēšanās, un jebkurā gadījumā 30 kalendāro dienu laikā no publicēšanas valsts līmenī dienas vai līdz nosūtīšanas termiņiem, kas noteikti pielikumā vai minētajos deleģētajos aktos, atkarībā no tā, kas ir agrāk.

3. Dalībvalstis nosūta Komisijai (*Eurostat*):

a) pārskatītās datu kopas un metadatus, ja pārskatīšana ir veikta pēc tam, kad sākotnēji tika iesniegtas šajā regulā prasītās datu kopas;

b) pārskatītās datu kopas un metadatus attiecīgajām laikrindām, ja tiek pārskatītas datu kopas, kas Komisijai (*Eurostat*) ir iesniegtas pirms šīs regulas piemērošanas.

Dalībvalstis nosūta Komisijai pārskatītās datu kopas un metadatus, kas minētas šā punkta pirmajā daļā, 14 kalendāro dienu laikā no pārskatīšanas kopā ar kvalitātes ziņojumiem saskaņā ar 11. pantu.

Dalībvalstis bez nepamatotas kavēšanās informē Komisiju par jebkuru lēmumu pārskatīt šajā punktā minētās datu kopas vai metadatus.

*8. pants*

**Datu avoti un metodes**

1. Dalībvalstis un Komisija (*Eurostat*) izmanto vienu vai vairākus šādus datu avotus ar noteikumu, ka tie ļauj sagatavot statistiku, kas atbilst 11. pantā noteiktajām kvalitātes prasībām:

a) administratīvo datu avoti;

b) statistikas apsekojumi vai citas statistikas datu vākšanas;

c) citi avoti, t. sk. privāti turēti dati;

d) to datu izmantošana, kas Eiropas Statistikas sistēmā (ESS) iegūti datu kopīgošanā starp valsts statistikas iestādēm un citām valsts iestādēm, kuras iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, tostarp šādām citu dalībvalstu iestādēm, un starp minētajām statistikas iestādēm un citām iestādēm un Komisiju (*Eurostat*).

2. Ja pieprasījums, ko valsts statistikas iestāde vai Komisija (*Eurostat*) iesniegusi privātam datu turētājam saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 223/2009, attiecas uz personas datiem, no datu avotiem, kas minēti šā panta 1. punkta c) apakšpunktā, minētais pieprasījums attiecas tikai uz tām personas datu kategorijām, ko aptver šīs regulas pielikumā norādītās jomas un temati vai kas ir nepieciešamas statistiskās novērtēšanas metožu vajadzībām saskaņā ar 3. panta 6. punkta b) apakšpunktu.

3. Dalībvalstis pastāvīgi tiecas izstrādāt inovatīvus avotus un metodes un izmanto tos, lai uzlabotu statistiku, kas apkopota saskaņā ar šo regulu, ar noteikumu, ka tie ļauj sagatavot statistiku, kas atbilst 11. pantā noteiktajām kvalitātes prasībām.

4. Saskaņā ar šo regulu apkopotās statistikas pamatā ir statistiski pareizas un labi dokumentētas metodes, ņemot vērā starptautiskus ieteikumus un paraugpraksi, piemēram, "klātbūtnes pazīmes" un citas zinātniski pamatotas statistiskās novērtēšanas metodes, ko izmanto, lai apkopotu statistiku par pastāvīgajiem iedzīvotājiem dalībvalstīs.

*9. pants*

**Savlaicīga piekļuve administratīvajiem datiem un to izmantošana**

1. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 17.a pantu valsts publiskās un daļēji publiskās struktūras, kas atbild par administratīvo datu avotiem, kuri ir būtiski šīs regulas mērķiem, ļauj minētos datus savlaicīgi un pietiekami bieži izmantot, lai sagatavotu un nosūtītu statistiku noteiktajos termiņos un saskaņā ar šajā regulā noteiktajām konkrētajām kvalitātes prasībām. Valsts statistikas iestādes un citas valsts iestādes, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, un publiskās un daļēji publiskās struktūras, kas atbild par administratīvajiem ierakstiem, izveido nepieciešamos sadarbības mehānismus, lai nodrošinātu savlaicīgu bezmaksas piekļuvi minētajiem ierakstiem.

2. Lai sagatavotu statistiku par detalizēto tematu "Ar enerģiju saistīti ēku raksturlielumi", valsts statistikas iestādēm un citām valsts iestādēm, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, ir savlaicīga un regulāra piekļuve valsts ēku energosnieguma datubāzēm saskaņā ar Direktīvu (ES) 2024/1275, un tām ir atļauts izmantot administratīvos datus no minētajām datubāzēm.

3. Lai datus par iedzīvotājiem sadalītu pēc dzimuma, valsts statistikas iestādes un citas valsts iestādes, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, izmanto valsts administratīvo datu avotos pieejamo informāciju.

4. Šīs regulas nolūkos Komisijai (*Eurostat*) pēc pieprasījuma ir atļauts savlaicīgi piekļūt attiecīgajiem datiem un metadatiem no tādām datubāzēm un sadarbspējas sistēmām un tos izmantot, ko uztur Savienības struktūras un aģentūras, tostarp saskaņā ar Regulām (ES) Nr. 910/2014 un (ES) 2018/1724 izveidotās struktūras un aģentūras, un statistikas datiem, kas tiek glabāti centrālajā ziņošanas un statistikas repozitorijā (*CRRS*). Konkrētāk, Komisijai (*Eurostat*) ir atļauts piekļūt tādiem datiem no *CRRS*, kuri iegūti no sadarbspējīgām lielapjoma IT sistēmām, ko pārvalda Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (eu-LISA) saskaņā ar Regulām (ES) 2019/817 un (ES) 2019/818, kā arī regulām, ar ko izveido sistēmas, kuru statistikas dati tiek glabāti *CRRS*. Šajā nolūkā Komisija (*Eurostat*) turpina sadarboties ar attiecīgajām Savienības struktūrām un aģentūrām, lai precizētu pielāgotus statistikas datus un metadatus, kas, ja iespējams saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, nepieciešami Eiropas statistikai par iedzīvotājiem un mājokļiem, to iesniegšanas kārtību un nepieciešamos papildu fiziskos un loģiskos aizsardzības pasākumus.

*10. pants*

**Valstu un teritoriju saraksti**

1. Ja datu kopās ir iekļauta informācija pa valstīm vai teritorijām, dalībvalstis šīs regulas mērķiem izmanto īpašus dalījumus.

2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, ar ko precizē vai atjaunina to valstu un teritoriju sarakstus, ko piemēro saskaņā ar šo regulu apkopotās statistikas dalījumiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar šīs regulas 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

3. Īstenošanas aktus, ar ko groza vairāk nekā 25 % valstu vai teritoriju dalījumu kategoriju, piemēro ne agrāk kā 18 mēnešus no to stāšanās spēkā.

*11. pants*

**Kvalitātes prasības un ziņošana par kvalitāti**

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu nosūtīto datu kopu un metadatu kvalitāti, izvērtējot un uzraugot:

a) izmantoto datu avotu kvalitāti;

b) datu par aptvertajiem iedzīvotājiem pilnīgumu un precizitāti saskaņā ar 3. panta 6. punktu, jo īpaši attiecībā uz grūti sasniedzamām iedzīvotāju grupām.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka dati, kas iegūti, izmantojot 8. pantā noteiktos avotus un metodes, ļauj precīzi aplēst iedzīvotāju skaitu saskaņā ar 3. pantu.

Datu aptvēruma kvalitāti, pamatojoties uz 3. panta 6. punktu, dalībvalstis apstiprina un rūpīgi apraksta pievienotajos metadatu un kvalitātes ziņojumos, ievērojot šā panta 6. punktu.

Dalībvalstis izmanto novērtēšanas metodes, kas veiktas attiecībā uz iedzīvotāju kopskaitu valsts līmenī saskaņā ar 3. panta 6. punkta b) apakšpunktu un aprakstītas kvalitātes ziņojumos, lai koriģētu visas detalizēto tematu datu kopas: "personas galvenie raksturlielumi", "personas sociālekonomiskie raksturlielumi" un "personas stāvoklis mājsaimniecībā", kas sagatavoti, pamatojoties uz 3. panta 6. punkta a) apakšpunktā minētajiem avotiem.

Dalībvalstis var izmantot minētās novērtēšanas metodes attiecībā uz vēl sīkākiem dalījumiem. Šim nolūkam dalībvalstis var izmantot īpašu korekcijas kategoriju.

3. Šajā regulā piemēro Regulas (EK) Nr. 223/2009 12. panta 1. punktā minētos kvalitātes kritērijus.

4. Dalībvalstis veic atbilstīgus un efektīvus pasākumus, lai:

a) izveidotu rāmjus, kas atbilst šīs regulas mērķiem un kurus var izmantot Regulas (ES) 2019/1700 12. panta mērķiem;

b) novērstu iespējamos riskus, kas saistīti ar nepietiekamu uzskaiti vai dubultuzskaiti saistībā ar personu brīvu pārvietošanos Savienībā un pēc iespējas saistībā ar personu piekļuvi pārrobežu pakalpojumiem, kuri saistīti ar dzīves notikumiem un personu tiesībām pāri robežām visā Savienībā iegādāties, turēt īpašumā un izmantot nekustamo īpašumu, *inter alia*, izmantojot vienotos digitālos identifikatorus;

c) novērstu iespējamos migrācijas plūsmu nepietiekamas uzskaites vai dubultuzskaites riskus un nodrošinātu migrācijas plūsmu labāku salīdzināmību.

5. Komisija (*Eurostat*) izvērtē cik kvalitatīvi ir metadati par specifikācijām un nosūtītie dati, lai, *inter alia*, tos lietotājdraudzīgā veidā publicētu Komisijas (*Eurostat*) tīmekļa vietnē.

6. Dalībvalstis pirmo reizi līdz 2030. gada 31. decembrim un pēc tam katra gada 31. decembrim, kas beidzas ar "0", "3" vai "7", nosūta Komisijai (*Eurostat*) kvalitātes ziņojumu, kurā aprakstīta iesniegtās statistikas kvalitāte un statistikas procesi attiecībā uz attiecīgajā periodā iesniegtajām datu kopām. Minētajos kvalitātes ziņojumos iekļauj informāciju par izmantotajiem datu avotiem un metodēm, jēdzienu un definīciju piemērošanu un saistīto iespējamo ietekmi uz izvēlēto datu avotu kvalitāti, datu pārskatīšanām un to iemesliem un ietekmi un statistiskās informācijas izpaušanas kontroles metodēm. Kvalitātes ziņojumos arī sīki izklāsta, kā dalībvalstis piemērojušas 1. punktā minētos pasākumus un kā ir izpildīti 3. punktā minētie kvalitātes kritēriji.

7. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros paredz praktiskus pasākumus attiecībā uz šā panta 6. punktā minētajiem kvalitātes ziņojumiem un to saturu. Minētie īstenošanas akti nerada būtisku papildu slogu vai izmaksas dalībvalstīm. Tos pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

8. Jebkādos īstenošanos aktos, kas minēti šā panta 7. punktā, paredzētu būtisku pielāgojumu veikšanai var būt iespējams saņemt finansiālu un tehnisku atbalstu, ievērojot 14. pantu, vai piemērojot atkāpi, ievērojot 18. pantu.

9. Dalībvalstis iespējami drīz sniedz Komisijai (*Eurostat*) visu attiecīgo informāciju vai ziņas par izmaiņām attiecībā uz šīs regulas īstenošanu, kas varētu ietekmēt iesniegtās statistikas kvalitāti, un gadījumā, kad minētā statistikas kvalitāte ir negatīvi ietekmēta, bez nepamatotas kavēšanās rīkoties, lai problēmu atrisinātu.

10. Pēc pienācīgi pamatota Komisijas (*Eurostat*) pieprasījuma dalībvalstis bez nepamatotas kavēšanās sniedz papildu skaidrojumus, kas nepieciešami, lai izvērtētu statistiskās informācijas kvalitāti, piemēram, datu avotu izvērtējuma rezultātus un metožu dokumentāciju.

*12. pants*

**Datu kopīgošana**

1. Datu kopīgošana starp valsts statistikas iestādēm un citām valsts iestādēm, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, tostarp šādām citu dalībvalstu iestādēm, un starp minētajām statistikas iestādēm un citam iestādēm un Komisiju (*Eurostat*) notiek vienīgi nolūkā izstrādāt un sagatavot Eiropas statistiku, ko reglamentē šī regula, un uzlabot šādas Eiropas statistikas kvalitāti.

2. Lai nodrošinātu datu drošu kopīgošanu ESS ar visiem vajadzīgajiem aizsardzības pasākumiem attiecībā uz datu fizisko, tehnisko un loģisko aizsardzību, Komisija (*Eurostat*) izveido drošu infrastruktūru, lai atvieglotu datu kopīgošanu, kas minēta 1. punktā. Valsts statistikas iestādes un citas valsts iestādes, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, var izmantot minēto datu kopīgošanas drošo infrastruktūru 1. punktā noteiktajam mērķim. Komisiju (*Eurostat*) un minētās statistikas iestādes un citas iestādes, kas minēto datu kopīgošanas drošo infrastruktūru izmanto personas datu apstrādei saskaņā ar 3. punktu, uzskata par kopīgiem pārziņiem personas datu apstrādei drošajā datu kopīgošanas infrastruktūrā. Ja minētās statistikas iestādes un citas iestādes izmanto citu datu kopīgošanas infrastruktūru, tās nodrošina, ka šāda infrastruktūra sniedz vismaz līdzvērtīgu drošību kā Komisijas (*Eurostat*) izveidotā drošās datu kopīgošanas infrastruktūra.

3. Konfidenciālu datu kopīgošana Regulas (EK) Nr. 223/2009 3. panta 7. punkta nozīmē vai personas datu kopīgošana, ievērojot Regulu (ES) 2016/679 vai Regulu (ES) 2018/1725, var notikt brīvprātīgi, ar noteikumu, ka tā:

a) ir balstīta pieprasījumā, kas katrā atsevišķā gadījumā pamato nepieciešamību kopīgot datus, jo īpaši attiecībā uz konkrēti risināmiem kvalitātes jautājumiem;

b) ir balstīta privātuma aizsardzības tehnoloģijās, kas ir īpaši izstrādātas, lai īstenotu Regulas (ES) 2016/679 un Regulas (ES) 2018/1725 principus, jo īpaši attiecībā uz mērķa ierobežojumu, datu minimizēšanu, glabāšanas ierobežojumu, integritāti un konfidencialitāti;

c) ir veikta saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 V nodaļu.

4. Šā panta 1. punktā noteiktajā nolūkā nekonfidenciālos datus kopīgo starp valsts statistikas iestādēm un citām valsts iestādēm, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, tostarp šādām citu dalībvalstu iestādēm, un starp minētajām statistikas iestādēm un citām iestādēm un Komisiju (*Eurostat*).

5. Komisija (*Eurostat*) un dalībvalstis, izmantojot izmēģinājuma pētījumus, pārbauda un izvērtē datu kopīgošanas infrastruktūru un attiecīgo privātuma aizsardzības tehnoloģiju piemērotību datu kopīgošanai.

6. Ja izmēģinājuma pētījumos, kas veikti, ievērojot šā panta 5. punktu, ir apzināti efektīvi un droši datu kopīgošanas risinājumi šā panta 1. punktā noteiktajam mērķim, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar kuriem nosaka tehniskās specifikācijas datu kopīgošanai un pasākumus informācijas konfidencialitātei un drošībai. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 17. panta 2. punktā.

*13. pants*

**Izmēģinājuma pētījumi un priekšizpēte**

1. Komisija (*Eurostat*), ja tas ir nepieciešams un lietderīgi šīs regulas mērķiem, sāk izmēģinājuma pētījumus un priekšizpēti ar mērķi:

a) izvērtēt datu avotu, tostarp publiski un privāti glabātu datu, pieejamību un kvalitāti Savienības un valstu līmenī;

b) izstrādāt un izvērtēt jaunu detalizēto tematu, jaunu statistikas vienību un jaunu mainīgo lielumu un to dalījumu īstenošanas iespējamību, kā arī izstrādāt un izvērtēt citu tādu aspektu iespējamību, uz kuriem attiecas deleģētie un īstenošanas akti, kas pieņemti, ievērojot šo regulu;

c) izvērtēt datu avotu pieejamību par personu invaliditāti un pārbaudīt statistikas sadalījumu saskaņā ar valsts tiesību aktiem un praksi datu aizsardzības un izpaušanas kontroles jomā;

d) izstrādāt jaunas metodikas un statistikas metodes kvalitātes stiprināšanai un uzlabot informāciju par grūti sasniedzamām iedzīvotāju grupām;

e) samazināt asimetriju datos par migrācijas plūsmām un nodrošināt labāku migrācijas plūsmu salīdzināmību;

f) samazināt iespējamo nepietiekamo personu uzskaiti vai dubultuzskaiti;

g) testēt un izvērtēt datu kopīgošanas infrastruktūras un attiecīgo privātuma aizsardzības tehnoloģiju piemērotību drošai datu kopīgošanai Eiropas Statistikas sistēmā saskaņā ar 12. panta 5. punktu.

2. Dalībvalstis var piedalīties 1. punktā minētajā izmēģinājuma pētījumā un priekšizpētē, bet kopā ar Komisiju (*Eurostat*) nodrošina minēto pētījumu reprezentativitāti Savienības līmenī.

3. Komisija (*Eurostat*) sadarbībā ar dalībvalstīm izvērtē 1. punktā minēto izmēģinājuma pētījumu un priekšizpētes rezultātus. Komisija (*Eurostat*) sadarbībā ar dalībvalstīm sagatavo ziņojumus par minēto pētījumu konstatējumiem.

*14. pants*

**Finansējums**

1. Šīs regulas īstenošanas vajadzībām valsts statistikas iestādēm un citām valsts iestādēm, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, saskaņā ar Regulu (ES, Euratom) 2024/2509 tiek darīts pieejams Savienības finansiālais ieguldījums no vienotā tirgus programmas, kas izveidota ar Regulu (ES) 2021/690, šādiem mērķiem:

a) valsts statistikas sistēmas infrastruktūras pielāgošanai un apmācībai, kas nepieciešama, lai izstrādātu un īstenotu jaunus vai uzlabotus: datu avotus, metodiku, datu kopīgošanu, statistikas vienības, tematus, detalizētos tematus, un mainīgos lielumus un to dalījumus;

b) papildu statistikas datu vākšanas sagatavošanai un īstenošanai, kā minēts 5. panta 9. punktā;

c) dalībvalstu dalībai šīs regulas 13. pantā minētajos reprezentatīvajos izmēģinājuma pētījumos un priekšizpētē.

Finansiālo ieguldījumu var darīt pieejamu arī no Savienības vispārējā budžeta.

2. Šā panta 1. punkta pirmajā daļā minēto Savienības finansiālā ieguldījuma apmēru nosaka saskaņā ar vienotā tirgus programmas noteikumiem un ikgadējās budžeta procedūras ietvaros, ņemot vērā finansējuma pieejamību.

Valsts statistikas iestādes un citas valsts iestādes, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, var arī pieteikties atbalsta saņemšanai no citām piemērojamām Savienības finansiālajām programmām saskaņā ar attiecīgo programmu noteikumiem. Turklāt dalībvalstis var pieteikties atbalstam no tehniskā atbalsta instrumenta, lai uzlabotu statistikas kvalitāti un izstrādātu metodiku atbilstoši šīs regulas prasībām saskaņā ar tehniskā atbalsta instrumenta noteikumiem un tā mērķi veicināt datu un statistikas sagatavošanu, sniegšanu un kvalitātes uzraudzību.

3. Šā panta 1. punktā minētais Savienības finansiālais ieguldījums nepārsniedz 90 % no attiecināmajām izmaksām.

*15. pants*

**Savienības finanšu interešu aizsardzība**

Ja trešā valsts piedalās darbībās, ko finansē saskaņā ar šo regulu, ar lēmumu, kas pieņemts, ievērojot starptautisku nolīgumu vai pamatojoties uz kādu citu juridisku instrumentu, šī trešā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrīkotājs, Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Revīzijas palāta un Eiropas Prokuratūra varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci. *OLAF* gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanu, tostarp pārbaudes uz vietas un inspekcijas, ievērojot Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013.

*16. pants*

**Deleģēšanas īstenošana**

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt 5. panta 3. un 9. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem no 2026. gada 1. janvāra. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms minētā piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 5. panta 3. un 9. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai arī vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar 5. panta 3. vai 9. punktu pieņemti deleģētie akti stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

*17. pants*

**Komiteju procedūra**

1. Komisijai palīdz Eiropas Statistikas sistēmas komiteja, kas izveidota ar Regulas (EK) Nr. 223/2009 7. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

*18. pants*

**Atkāpes**

1. Ja šīs regulas vai saskaņā ar to pieņemto deleģēto vai īstenošanas aktu piemērošanai dalībvalsts statistikas sistēmā ir jāveic būtiski pielāgojumi, Komisija ar īstenošanas aktiem var piešķirt attiecīgajām dalībvalstīm atkāpes uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus, saskaņā ar 4. un 5. punktā noteikto procedūru.

2. Ja 1. punktā minētās atkāpes laikposma beigās, uz kuru tā piešķirta, tā joprojām ir pamatota ar pietiekamiem pierādījumiem, Komisija saskaņā ar 4. un 5. punktu ar īstenošanas aktu var piešķirt turpmāku atkāpi uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus.

3. Piešķirot atkāpes, ievērojot šā panta 1. vai 2. punktu, Komisija ņem vērā dalībvalstu statistikas salīdzināmību un vajadzību savlaicīgi aprēķināt nepieciešamo reprezentatīvo un uzticamo Eiropas līmeņa kopsavilkuma statistiku. Piešķirot šādas atkāpes, Komisija arī nodrošina, ka prasības attiecībā uz statistiku, metadatiem un kvalitāti, uz kurām attiecas šī regula un uz kurām pirms šīs regulas piemērošanas dienas attiecās Regula (ES) Nr. 1260/2013 vai Regulas (EK) Nr. 862/2007 3. pants, tiek turpinātas bez pārtraukuma.

4. Dalībvalstis, kas pieprasa atkāpi saskaņā ar 1. punktu, iesniedz Komisijai pienācīgi pamatotu pieprasījumu trīs mēnešu laikā pēc attiecīgā akta spēkā stāšanās dienas vai, ja tiek pieprasīts pagarinājums saskaņā ar 2. punktu, sešu mēnešu laikā pirms tā laikposma beigām, uz kuru piešķirta esošā atkāpe.

5. Šā panta 1. un 2. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 17. panta 2. punktā.

*19. pants*

**Grozījumi Regulā (EK) Nr. 862/2007**

Regulu (EK) Nr. 862/2007 groza šādi:

1) regulas nosaukumu aizstāj ar šādu:

"Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 862/2007 (2007. gada 11. jūlijs) par Eiropas statistiku attiecībā uz patvērumu un administratīvajām un tiesas procedūrām saistībā ar imigrācijas tiesību aktiem un ar ko atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 311/76 attiecībā uz statistikas vākšanu par ārvalstu darba ņēmējiem";

2) regulas 1. panta a) un b) apakšpunktu svītro;

3) regulas 2. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta a), b) un c) apakšpunktu svītro;

b) punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) "pilsonība" ir valstiskā piederība, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2025/2458 (*) 2. panta 1. punktā;

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2458 (2025. gada 26. novembris) par Eiropas statistiku par iedzīvotājiem un mājokļiem, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 862/2007 un atceļ Regulas (EK) Nr. 763/2008 un (ES) Nr. 1260/2013 (OV L, 2025/2458, 12.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2458/oj).";

c) punkta f) un g) apakšpunktu svītro.

4) regulas 3. pantu svītro;

5) iekļauj šādu pantu:

"*9.c pants*

**Savlaicīga piekļuve administratīvajiem datiem un to izmantošana**

1. Ievērojot Regulas (EK) Nr. 223/2009 17.a pantu, valsts publiskās un daļēji publiskās struktūras, kas atbild par administratīvo datu avotiem, kuri ir būtiski šīs regulas mērķiem, ļauj datus savlaicīgi un pietiekami bieži izmantot, lai sagatavotu un nosūtītu statistiku noteiktajos termiņos un saskaņā ar šajā regulā noteiktajām konkrētajām kvalitātes prasībām. Valsts statistikas iestādes un citas valsts iestādes, kas iekļautas Regulas (EK) Nr. 223/2009 5. panta 2. punktā minētajā sarakstā, un valsts publiskās un daļēji publiskās struktūras, kas atbild par administratīvajiem ierakstiem, izveido nepieciešamos sadarbības mehānismus, lai nodrošinātu savlaicīgu un bezmaksas piekļuvi minētajiem ierakstiem.

2. Šīs regulas nolūkos Komisijai (*Eurostat*) pēc pieprasījuma ir atļauts savlaicīgi piekļūt attiecīgajiem datiem un metadatiem no tādām datubāzēm un sadarbspējas sistēmām un tos izmantot, ko uztur Savienības struktūras un aģentūras, tostarp saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 910/2014 (*) un Regulu (ES) 2018/1724 (**) izveidotās struktūras un aģentūras, un statistikas datiem, kas tiek glabāti centrālajā ziņošanas un statistikas repozitorijā (*CRRS*). Konkrētāk, Komisijai (*Eurostat*) ir atļauts piekļūt tādiem datiem no *CRRS*, kuri iegūti no sadarbspējīgām lielapjoma IT sistēmām, ko pārvalda Eiropas Savienības Aģentūra lielapjoma IT sistēmu darbības pārvaldībai brīvības, drošības un tiesiskuma telpā (*eu-LISA*) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES) 2019/817 (***) un (ES) 2019/818 (****), kā arī regulām, ar ko izveido sistēmas, kuru statistikas dati tiek glabāti *CRRS*. Šajā nolūkā Komisija (*Eurostat*) turpina sadarboties ar attiecīgajām Savienības struktūrām un aģentūrām, lai precizētu pielāgotus statistikas datus un metadatus, kas, ja iespējams saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, nepieciešami Eiropas statistikai par iedzīvotājiem un mājokļiem, to iesniegšanas kārtību un nepieciešamos papildu fiziskos un loģiskos aizsardzības pasākumus.

(*) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

(**) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

(***) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/817 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai robežu un vīzu jomā un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2016/399, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240, (ES) 2018/1726 un (ES) 2018/1861 un Padomes Lēmumus 2004/512/EK un 2008/633/TI (OV L 135, 22.5.2019., 27. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/oj).

(****) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/818 (2019. gada 20. maijs), ar ko izveido satvaru ES informācijas sistēmu sadarbspējai policijas un tiesu iestāžu sadarbības, patvēruma un migrācijas jomā un groza Regulas (ES) 2018/1726, (ES) 2018/1862 un (ES) 2019/816 (OV L 135, 22.5.2019., 85. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj)."";

6) iekļauj šādu pantu:

"*10.a pants*

**Valstu un teritoriju saraksti**

Regulas (ES) 2025/2458 10. pantā minētos valstu un teritoriju sarakstus piemēro statistikas apkopošanai saskaņā ar šo regulu, lai nodrošinātu informācijas par konkrētām valstīm un konkrētām teritorijām salīdzināmību visā Eiropas statistikā. Dalībvalstis šos sarakstus pirmo reizi piemēro, lai apkopotu statistiku, kas iesniedzama saskaņā ar šo regulu, sākot ar datu nosūtīšanām par 2028. pārskata gadu."

*20. pants*

**Atcelšana**

Regulu (EK) Nr. 763/2008 un Regulu (ES) Nr. 1260/2013 atceļ no 2028. gada 1. janvāra, neskarot minētajos tiesību aktos noteiktos pienākumus attiecībā uz pārskata periodiem, kas pilnībā vai daļēji iekrīt laikā pirms minētā datuma.

Atsauces uz pirmajā daļā minētajām atceltajām regulām uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

*21. pants*

**Stāšanās spēkā un piemērošana**

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2028. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2025. gada 26. novembrī

| | |
|---|---|
| *Eiropas Parlamenta vārdā –* | *Padomes vārdā –* |
| *priekšsēdētāja* | *priekšsēdētāja* |
| R. METSOLA | M. BJERRE |

*PIELIKUMS*

**Jomas, temati un detalizēti temati ar periodiskumu, pārskata laiku, iesniegšanas termiņu un teritoriālo līmeni katram detalizētajam tematam**

| Joma | Temats | Detalizēts temats | Periodiskums | Pārskata laiks (datums vai periods) | Nosūtīšanas termiņš | Teritoriālais līmenis |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Demogrāfija | Iedzīvotāju skaits | Personas galvenie raksturlielumi | A | 31.12.GG. | T+60 dienas | Valsts (1) |
| | | | | | T+6 mēneši | Valsts (2) + (3) |
| | | | | | T+10 mēneši (4) | *NUTS 3* |
| | | | | | T+12 mēneši (5) | Koordinātu tīkla līmenis (2) |
| | | | MA | 31.12.GG. | T+18 mēneši (5) | *NUTS 3* |
| | | | MA | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *LAU* |
| | | | D | 31.12.GG. | T+18 mēneši (5) | *NUTS 3* |
| | | | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *LAU* |
| | | Personas sociālekonomiskie raksturlielumi | MA | 31.12.GG. | T+18 mēneši (5) | *NUTS 3* + koordinātu tīkla līmenis (6) |
| | | | MA | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *LAU* |
| | | | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3* + *LAU* |

| Joma | Temats | Detalizēts temats | Periodiskums | Pārskata laiks (datums vai periods) | Nosūtīšanas termiņš | Teritoriālais līmenis |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Dzimstība | Dzīvi dzimušie bērni | Q | Mēnesis | T+60 dienas | Valsts ([1]) |
| | | | A | Gads | T+10 mēneši ([4]) | *NUTS 3 + LAU* |
| | | Legāli aborti ([6]) | A | Gads | T+12 mēneši | Valsts |
| | Mirstība | Mirušie | Q | Mēnesis, nedēļa ([6]) | T+60 dienas | Valsts ([2]) |
| | | | A | Gads | T+10 mēneši ([4]) | *NUTS 3 + LAU* |
| | | Zīdaiņu nāves gadījumi | A | Gads | T+9 mēneši ([4]) | Valsts |
| | | Augļa vēlīni bojāejas gadījumi ([6]) | A | Gads | T+12 mēneši | Valsts |
| | Partnerattiecības | Laulības un reģistrētas partnerattiecības | A | Gads | T+12 mēneši | Valsts |
| | | To personu raksturlielumi, kuras noslēdz laulību vai reģistrētas partnerattiecības | A | Gads | T+12 mēneši | Valsts |
| | | Laulības šķiršanas un izbeigtās reģistrētās partnerattiecības | A | Gads | T+12 mēneši | Valsts |

| Joma | Temats | Detalizēts temats | Periodiskums | Pārskata laiks (datums vai periods) | Nosūtīšanas termiņš | Teritoriālais līmenis |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Migrācija | Imigranti | Q | Mēnesis | T+120 dienas | Valsts ([1]) |
| | | | A | Gads | T+6 mēneši | Valsts ([2]) |
| | | | | | T+12 mēneši | *NUTS 3* |
| | | Emigranti | A | Gads | T+6 mēneši | Valsts ([2]) |
| | | | | | T+12 mēneši | *NUTS 3* |
| | | Iekšējā migrācija | A | Gads | T+12 mēneši | *NUTS 3* |
| | Dalībvalstu un Savienības valstiskās piederības iegūšana un zaudēšana | Personas, kas ieguvušas valstisko piederību | A | Gads | T+9 mēneši | Valsts |
| | | Personas, kas zaudējušas valstisko piederību / atteikušās no valstiskās piederības | A | Gads | T+9 mēneši ([4]) | Valsts |
| Mājoklis | Dzīvojamās telpas | Dzīvojamo telpu raksturlielumi | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3 + LAU* |
| | Tradicionālie mājokļi | Ēkas galvenie raksturlielumi | MA | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3 + LAU* + koordinātu tīkla līmenis |
| | | | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3 + LAU* |
| | | Ar enerģiju saistīti ēkas raksturlielumi ([7]) | A (no 2035. gada) | 31.12.GG. | T+12 mēneši | *NUTS 3* |
| | | | MA | 31.12.GG. | T+18 mēneši ([5]) | *NUTS 3* + koordinātu tīkla līmenis |
| | | | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3 + LAU* |

| Joma | Temats | Detalizēts temats | Periodiskums | Pārskata laiks (datums vai periods) | Nosūtīšanas termiņš | Teritoriālais līmenis |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Apdzīvotie tradicionālie mājokļi | Apdzīvoto tradicionālo mājokļu raksturlielumi | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3* |
| | | Apdzīvoto tradicionālo mājokļu izmantošana | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3* |
| Ģimenes un mājsaimniecības | Ģimenes | Ģimenes raksturlielumi | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3 + LAU* |
| | Mājsaimniecības | Mājsaimniecības raksturlielumi | A | 31.12.GG. | T+24 mēneši | Valsts |
| | | | MA | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3 + LAU* |
| | | Personas stāvoklis mājsaimniecībā | A | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3* |
| | | | D | 31.12.GG. | T+24 mēneši | *NUTS 3 + LAU* |

([1]) Kopējā skaita pirmā aplēse valsts līmenī.
([2]) Pirmā aplēse, dalījums attiecas tikai uz vecumu un dzimumu.
([3]) Kopējo iedzīvotāju skaitu valsts līmenī šajā datu kopā Komisija iesniedz Padomei, ievērojot 3. panta 7. punktu.
([4]) T+12 mēneši līdz 2035. gadam.
([5]) T+24 mēneši līdz 2035. gadam.
([6]) Sniedz pēc brīvprātības principa.
([7]) Ievērojot šīs regulas 6. panta 5. punktu, datus par ēku energosniegumu dalībvalsts pirmo reizi nosūta ne vēlāk kā 24 mēnešus no dienas, kad attiecīgajā dalībvalstī ir pieejama nacionālā ēku energosnieguma datubāze, kas izveidota, ievērojot Direktīvas (ES) 2024/1275 22. pantu. Ievērojot šīs regulas 5. panta 2. punkta otro daļu, dati par ēku energoefektivitāti ir aprobežoti ar šajā nacionālajā datubāzē pieejamajiem datiem.

| Atslēga ailei “Periodiskums” | |
|---|---|
| Reizi ceturksnī | Q |
| Reizi gadā | A |
| Reizi vairākos gados (gadi, kas beidzas ar “1”, “5”, “8”) | MA |
| Reizi 10 gados (gadi, kas beidzas ar “1”) | D |